

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ครั้งนี้ สรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. วิธีการดำเนินงานวิจัย
5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผลการวิจัย
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ทั้งโดยรวม และรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลระหว่างฝ่ายบริหาร กับฝ่ายนิติบัญญัติ ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ทั้งโดยรวม และรายด้าน

สมมติฐานของการวิจัย

สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติมีความต้องการมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ทั้งโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีกรอบแนวคิดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำนวน 284 คน จำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้

1.1.1 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหาร จำนวน 42 คน

1.1.2 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายนิติบัญญัติ จำนวน 242 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตามองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกเอาทุกองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วแบ่งชั้นตามตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และ มอร์แกน (R.V. Krejcie and D.W. Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 151 คน โดยจำแนก ตามตำแหน่งได้ ดังนี้

1.2.1 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหาร จำนวน 28 คน

1.2.2 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายนิติบัญญัติ จำนวน 123 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

2.2.1 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหาร

2.2.2 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายนิติบัญญัติ

2.3 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีโครงสร้างงานในด้านต่างๆ 6 งาน คือ

2.3.1 งานด้านวิชาการ

2.3.2 งานด้านบุคคลากร

2.3.3 งานด้านกิจการนักเรียน

2.3.4 งานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ

2.2.5 งานด้านอาคารสถานที่

2.2.6 งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 284 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา และเป็นฉบับที่สมบูรณ์ 284 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นได้จัดทำหมวดหมู่ของแบบสอบถามตามตัวแปร คือองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีความต้องการแตกต่างกัน โดยรวม และรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีความต้องการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าสถิติ t-test (Independent)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 1 รายการ ประกอบด้วยตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) จำนวน 6 ด้าน 60 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พอสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ งานด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) งานด้านธุรการ/การเงินและพัสดุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) และงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 งานด้านวิชาการ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ร่วมจัดทำข้อมูลการจัดตั้งศูนย์การเรียนชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) มีส่วนช่วยเหลือในการนำอุปกรณ์การเรียนการสอนมาใช้ในการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพปรากฏผลดังนี้

ฝ่ายบริหาร พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ จัดให้มีหรือพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ร่วมพิจารณาสถานประกอบการงานอาชีพ/แหล่ง ประกอบการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) และการจัดหา/การจัดทำวัสดุประกอบสาระการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

ฝ่ายนิติบัญญัติ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ร่วมจัดทำข้อมูลการจัดตั้งศูนย์การเรียนชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และมีส่วนช่วยเหลือในการนำอุปกรณ์การเรียนการสอนมาใช้ในการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

2.2 งานด้านบุคลากร พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุนสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ร่วมเป็นคณะกรรมการออกกฎระเบียบเกี่ยวกับบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพปรากฏผลดังนี้

ฝ่ายบริหาร พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุนสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ร่วมพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากรในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) และร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)

ฝ่ายนิติบัญญัติ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พิจารณาหาทางช่วยเหลือสนับสนุนสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) ร่วมเป็นคณะกรรมการออกกฎระเบียบเกี่ยวกับบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$)

2.3 งานด้านกิจการนักเรียน พบว่า มีความต้องการมีส่วนร่วมทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาเด็กเข้าเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และมีส่วนร่วมในการสรรหาและยกย่องบุคลากรดีเด่นในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพปรากฏผลดังนี้

ฝ่ายบริหาร พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) ร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการกำหนดการจัดเขตบริการของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

ฝ่ายนิติบัญญัติ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณารับเด็กเข้าเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) และมีส่วนร่วมในการสรรหาและยกย่องบุคลากรดีเด่นในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$)

2.4 งานด้านธุรการ/การเงินและพัสดุ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พิจารณาหาทางช่วยเหลือ สนับสนุนด้านพัสดุครุภัณฑ์ที่จะนำมาใช้ในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการจัดทำรายงานธุรการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) และมีส่วนร่วมในการจัดทำจัดหาเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์ที่จะนำมาใช้ในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) พิจารณาตามสถานภาพดังนี้

ฝ่ายบริหาร พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการจัดทำรายงานธุรการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) มีส่วนร่วมในการแต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) มีส่วนร่วมและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$)

ฝ่ายนิติบัญญัติ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พิจารณาหาทางช่วยเหลือ สนับสนุนด้านพัสดุครุภัณฑ์ที่จะนำมาใช้ในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) มีส่วนร่วมในการจัดทำจัดหาเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์ที่จะนำมาใช้ในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และมีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการจัดทำรายงานธุรการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$)

2.5 งานด้านอาคารสถานที่ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดบรรยากาศบริเวณโรงเรียนให้เป็นสัดส่วน ร่มรื่น อากาศปลอดโปร่ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ร่วมจัดบรรยากาศในอาคารเรียนเพื่อให้เป็นบรรยากาศทางวิชาการและส่งเสริมเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และร่วมดำเนินการใช้อาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพปรากฏผลดังนี้

ฝ่ายบริหาร พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัด

บรรยากาศบริเวณโรงเรียนให้เป็นสัดส่วน ร่มรื่น อากาศปลอดโปร่ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) ร่วมจัดบรรยากาศในอาคารเรียนเพื่อให้เป็นบรรยากาศทางวิชาการและส่งเสริมเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) และร่วมดำเนินการใช้อาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$)

ฝ่ายนิติบัญญัติ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดบรรยากาศบริเวณโรงเรียนให้เป็นสัดส่วน ร่มรื่น อากาศปลอดโปร่ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ร่วมจัดบรรยากาศในอาคารเรียนเพื่อให้เป็นบรรยากาศทางวิชาการและส่งเสริมเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ร่วมดำเนินการตามแผนการก่อสร้างอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$)

2.6 งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีส่วนร่วมในการขอรับการช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) มีส่วนร่วมในการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และมีส่วนร่วมในการประสานงานกับองค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานทางราชการอื่นๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาตามสถานภาพได้ดังนี้ ฝ่ายบริหาร พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) มีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และมีส่วนร่วมในการขอรับการช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

ฝ่ายนิติบัญญัติ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มีส่วนร่วมในการขอรับการช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) มีส่วนร่วมในการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และมีส่วนร่วมในการประสานงานกับองค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานทางราชการอื่นๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$)

3. เปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้าน พบว่า งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนงานด้านวิชาการ งานด้านบุคลากร งานด้านกิจการนักเรียน งานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ และงานด้านอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายัณห์ ดวงคำน้อย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอคำชะอี จังหวัดยโสธร ผลการศึกษา พบว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง อำเภอคำชะอี จังหวัดยโสธร ต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานปกครองนักเรียน งานบริการงานโรงเรียนกับชุมชน และงานบริหารอาคารสถานที่ โดยมีข้อที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวล ศรีชนะ (2543 : บทคัดย่อ) พบว่าได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการศึกษา พบว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมแต่ละงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ งานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานธุรการ/การเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานวิชาการ งานบุคลากร และงานอาคารสถานที่ เพื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละงานที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานด้านวิชาการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระเดช ชาติ (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท

การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท การจัดการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียง ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเลือกสรรวิทยาการและภูมิปัญญา ด้านการจัด การศึกษาอบรม และด้านการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารวิชาการ และสอดคล้องกับผลการ วิจัยของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538 : 51) กล่าวว่า งานวิชาการของโรงเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารบุคลากรทางวิชาการ การนิเทศการศึกษา การบริหารสื่อการศึกษา และกิจกรรมอื่นๆ ที่เสริมการเรียนการสอน

3. การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน งานด้านบุคลากร พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายัณห์ ดวงคำน้อย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและเป็น รายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานปกครองนักเรียน งานบริการ งานโรงเรียนกับชุมชน และงานบริหารอาคารสถานที่ โดยมีข้อที่มีความต้องการ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน ดังนี้ การประสานงานการปกครองนักเรียน การ รวบรวมและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการปกครองนักเรียน และการป้องกันและการ แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ด้านงานบริการได้แก่ การจัดกิจกรรมสหกรณ์ ของโรงเรียน การจัดบริการห้องสมุดของโรงเรียนและการจัดบริการโภชนาการของโรงเรียน ตามลำดับ ด้านงานโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน การให้บริการส่งเสริมอาชีพของโรงเรียนต่อชุมชน และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนและ ด้านบริการอาคารสถานที่ ได้แก่ การใช้และดูแลรักษาโรงฝึกงาน การใช้และดูแลรักษา อุปกรณ์อาคารพลศึกษาของโรงเรียนและการใช้การบำรุงรักษาห้องบริการของโรงเรียนตาม ลำดับและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538 : 117) ได้จัดกลุ่มงานบริหาร งานบุคคลไว้ 5 ประการ คือ การวางแผนเกี่ยวกับตัวบุคคล การสรรหาและการคัดเลือก การ บำรุงรักษาบุคคล การพัฒนาบุคคล และการให้ทุนให้โทษให้บุคคลพ้นจากงาน ทั้งนี้โดยรวม งานการจัดคนเข้าสู่งานไว้ในงานสรรหาและคัดเลือกบุคลากร

4. การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานด้านกิจการนักเรียน พบว่า ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 165) ได้ให้ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียนว่า หมายถึง การดำเนินงานกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และเริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียน ระหว่างอยู่ในโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ ประมวล ศรีชนะ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมแต่ละงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ งานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานธุรการ/การเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานวิชาการ งานบุคลากร และงานอาคารสถานที่

5. การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานด้านบริหารงานธุรการ/การเงินและพัสดุ พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล ศรีชนะ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้งอำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมแต่ละงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ งานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานธุรการ/การเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานวิชาการ งานบุคลากร และงานอาคารสถานที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 143) ได้ให้ความหมายของการบริหารการเงินของโรงเรียนไว้ว่า หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินเพื่อนำไปใช้จ่ายในการศึกษาของโรงเรียน การจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่าย ตลอดจนการควบคุมการดำเนินการทางการเงินได้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

6. ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานด้านอาคารสถานที่ พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายัณห์ ดวงคำน้อย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานใน

โรงเรียนมัธยมศึกษาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและเป็น รายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานปกครองนักเรียน งานบริการ งานโรงเรียนกับชุมชน และงานบริหารอาคารสถานที่ โดยมีข้อที่มีความต้องการ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิติมา ปรีดีคิลก (2532 : 197) ได้ให้ความหมาย ไว้ว่า การบริหารงานอาคารสถาน หมายถึง การรู้จักจัดหา รู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการดูแลรักษา การให้การบริการชุมชนและการรู้จักส่งเสริม ทะนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มี อยู่ให้คงสภาพดี และสนองความต้องการได้อย่างพอเพียง

7. การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระเดช ชาติ (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราช บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทการจัดการศึกษา ด้านการเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ อยู่ในระดับ มาก 5 อันดับแรก ดังนี้ 1) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และส่งเสริมวิทยาการ และ ภูมิปัญญาของชุมชน 2) การจัดงานประจำปีที่ประชาสัมพันธ์ ขนบธรรมเนียมประเพณี และ ประเพณีอันดีงามของชุมชน 3) การยกย่องเชิดชูผู้ที่มีความรู้ความสามารถสร้างสรรค์ภูมิปัญญา ในชุมชน 4) การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถเป็น แหล่งสร้างรายได้ของชุมชน และกิติมา ปรีดีคิลก (2532 : 237) กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กระบวนการในการวางแผน การควบคุม การประสาน งาน การจัดบุคลากร และเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนและโรงเรียนให้ เจริญก้าวหน้าไปพร้อมกัน

8. การเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วน ตำบลฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย แต่สอดคล้องกับงาน วิจัยของ สมชอบ นิตินันท์ (2542 : บทคัดย่อ) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครพนม ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยรวมไม่แตกต่างกัน พบเช่นนี้เพราะสมาชิกแต่ละฝ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างก็มีความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่พอ ๆ กัน

9. ผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร ราชดำเนิน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ข้อจำกัดเพราะฝ่ายนิติบัญญัติอยากเข้าไปช่วยเหลือเกี่ยวกับการวางแผน และเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ส่วนงานด้านวิชาการ งานด้านบุคลากร งานด้านกิจการนักเรียน งานด้านการตุรกร/การเงินและพัสดุ และงานด้านอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณุดมภ์ แสนอาจ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความคาดหวังของการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ระดับการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงของการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ผลการวิจัย ที่พบเช่นนี้เพราะงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานละเอียดอ่อนและใกล้ชิดกับประชาชน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเข้าไปมีส่วนร่วม ส่วนงาน ด้านวิชาการ งานด้านบุคลากร งานด้านกิจการนักเรียน งานด้านตุรกร/การเงินและพัสดุ และงานด้านอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกันไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เข้าบทบาทหน้าที่ของตนเองตามที่กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ จึงเป็นสาเหตุให้ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย พบว่า งานด้านวิชาการเป็นงานที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจที่จะกระตุ้นให้องค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามามีส่วนร่วมในงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาอย่างเป็นพิเศษ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรวิจัยหาปัจจัยเพื่อส่งเสริมให้เกิดความต้องการมีส่วนร่วมในงานด้านวิชาการ
- 2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล